

РЕЦЕНЗИЯ

Относно: Конкурс за „доцент“ по научната специалност „Екология и опазване на екосистемите“, обявен в ДВ бр. 102 от 23.12.2022г. год. с кандидати:

- гл. ас. д-р Пламен Иванов Зоровски
- гл. ас. д-р Мария Красиминова Чунчукова

от катедра „Агроекология и опазване на околната среда“ към Факултета по Растителна защита и агроекология към Аграрен университет

Рецензент: проф. д-р Екатерина Димитрова Павлова, Лесотехнически университет (пенсионер), област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.4. Науки за земята, научна специалност „Екология и опазване на екосистемите“, назначена за член на научното жури със Заповед № РД-16-245/22.02.2023 год. на Ректора на Аграрен университет- Пловдив.

Гл.ас.д-р Пламен Иванов Зоровски

1. Общи данни за кариерното и тематичното развитие на кандидата:

Гл. ас д-р Пламен Зоровски е роден на 22.03.1981 г. През 1995 -1999 г. завършва Ветеринарно-медицински техникум - гр. Ловеч. През 2000 – 2004 г. се обучава в АУ в ОКС „бакалавър“, специалност „Обща агрономия (Агрономство-Полевъдство), 2004 – 2005 г. в ОКС „магистър“, специалност „Растителна продукция“. През 2013 г. защитава докторска дисертация на тема „Проучване върху биологичните и стопански качества на сортове овес във връзка с използването им като здравословна храна за хората“ в Аграрен университет.

Кариерното развитие на гл. ас. Пламен Зоровски започва от 2011 г., когато става асистент в катедра „Агроекология и защита на агроэкосистемите и населението“, а от 2013 г. до сега е гл.асистент в катедра „Агроекология и опазване на природната среда“. Ежегодно в периода 2009-2005 г. работи по няколко месеца като агротехник и агроном в ЧЗЗПК „Изгрев“- Кнежа. За кариерното развитие на гл.ас.Пламен Зоровски допринасят и работата му като младши и старши експерт (2009 - 2011 г.) по подготовка на вътрешно-университетски проекти и проекти към МОН в Научно-изследователски център на Аграрния университет, участие в Научно-изследователски програми и договори, проведените обучения по различни програми и други форми на обучение (посочени в т.4). Бил е гост-рецензент в Научно-практическа конференция „Биологично земеделие – история и перспективи“ - 2016г., АУ - Пловдив, рецензент на 2 научни статии - (Балканска конференция по биология - 2016 и в Agricultural science and technology - Тракийски университет – Стара Загора).

Гл. ас. Пламен Зоровски е член на Регионалния Научно-технически съюз – Пловдив и секретар на Клуб на еколога към РНТС.

Трудовият стаж на кандидата като преподавател в АУ е 12 г. и 2 месеца.

2. Общо описание на представените материали:

В конкурса за „доцент“ гл. ас д-р Пламен Зоровски участва с обща продукция от 42 труда, групирани по следния начин:

Научни-публикации по номенклатурната специалност – 42 броя, от тях:

- ✓ Публикации, свързани с докторската дисертация – 7 броя, които не подлежат на рецензиране;
- ✓ Публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 10 броя (вместо монография);
- ✓ Публикации с импакт фактор – 3 броя;
- ✓ Публикации в рецензирани и реферирани научни списания – 8 броя;
- ✓ Научни публикации в нереперирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове – 13 броя;
- ✓ Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" - 1 брой;
- ✓ Учебно пособие - 1 брой. (Приемам, че публикуваната книга „Технология за производство на захарна царевица“ от колектив, в който участва П. Зоровски, издадена от Академично издателство на Аграрния университет, Пловдив, 2014 г., може да се ползва като учебно помагало от студентите.

Личното участие на кандидата в посочените за рецензиране 35 труда се илюстрира с факта, че 2 са самостоятелни, в 8 е първи, в 9 - втори, а в останалите 16 - трети и следващ автор. По-големия брой колективните публикации, с широк кръг от специалисти приемам, като способност на кандидата да работи в колектив.

От представената индивидуална справка за съответствие с националните минимални изисквания се вижда, че по някои от показателите, кандидатът има по-голям брой точки от посочения минимален брой за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Гл. ас д-р Пламен Зоровски е представил и списък „Доклади на световни и европейски конгреси и международни симпозиуми“, който включва постерни доклада : 2 в съавторство в Унгария (2011г.), 3 в Румъния (2013г, 2021г.), 3 в Турция (2014г.), 4 в Босна и Херцеговина (2015г.) ,2 в Сърбия (2017г.) и 1 в Румъния (2021г).

3. Основни направления в изследователската работа на кандидата. Демонстрирани умения или заложи за ръководене на научни изследвания (ръководство на проекти, привлечено външно финансиране и др.):

Публикациите и научно-изследователските теми по които е работил гл. ас д-р Пламен Зоровски за периода 2008 – 2022 год. показват, че научните изследвания са в няколко направления: проучване на екологични проблеми на агроценозите във връзка с биологичното земеделие, агроекологична защита, общо функциониране на агроecosистемите и качество на земеделската продукция.

Гл. ас д-р Пламен Зоровски работи и в:

- 1 международен проект – 2021 - 2024г. – Изследванията са насочени към възможностите за отглеждане на *Camelina sativa*, като отглеждането и се свързва и с подобряване на почвените условия и биологичното разнообразие. В колектива участват научни работници от Италия, Полша и Турция .
- 5 национални научни проекти по ФНИ към МОН - 2007-2013 г.; 2009-2011г.; 2010-2013г.; 2017-2018г.; 2018г. и 2022г.;
- 4 вътрешно университетски проекти - 2010-2012г.; 2014г.; 2014-2017 г.; 2017-2013г. и проект 05-1. На 1 е оперативен ръководител;
- 2 инфраструктурни проекти - през 2017г.- участник и 2021г.- ръководител;
- 3 внедрителски проекти – на един е ръководител.

Общия брой проекти по които е работил за периода 2007 – 2022 г.е 12., като на 2 е ръководител и на 1-оперативен ръководител.

4. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата. Ролята му за обучението на млади научни кадри:

Педагогическата подготовка на кандидата е допълнена с дългосрочната специализация за придобиване на професионална квалификация «учител», специалност «Професионална педагогика» (2003-2004 г.). Преминал е обучение по проект: „Национална програма „Повишаване компетентностите на преподавателите от държавните висши училища, подготвящи бъдещи учители“. По програма Еразъм + през 2014 г. е бил на обучение в Нидерландия и през 2022 г.е участвал в обучителен курс за „Подготовка на обучители по иновативни образователни технологии“ (МОН) (Представени са сертификати).

Гл. ас д-р Пламен Зоровски за последните пет учебни години е извел общо 2463,75 часа, в т.ч 194 часа лекции, приравнени в упражнения, 1829 часа-упражнения и 437 извънаудиторна заетост. Като гл.асистент извежда лекции на студенти от спец. „Екологична и ОПС“ по 2 дисциплини и на две магистърски програми „Екология на селищни системи“ и „Аграрна икономика“ по 1 дисциплина. Упражнения води на три специално “ Екологична и ОПС“- по 7 дисциплини, “Растителна защита“ – по 4 дисциплини и „Агрономство–полеводство“ – по 1 дисциплина. В магистърските програми , „Екологична и ОПС“ и “Растителна защита“, също по 1 дисциплина. Разработил е нова учебна програма по учебната дисциплина „Околна среда и туризъм“ за ОКС „магистър“.

Ръководил е 8 дипломанти - ОКС „бакалавър“ - 3 от спец. „ЕООС“, 4 от ОКС „магистър“ - МП „Екология на селищни системи“ - 1 и 3 от МП „Биологично земеделие“.

С Удостоверение, издадено от „ЕВРО-АЛИАНС“ ООД се посочва, че гл. ас д-р Пламен Зоровски от януари 2022г. до момента, участва като лектор на групи земеделски производители и служители в сферата на земеделието по проект финансиран от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г., съфинансиран от ЕС . Участва като ментор на отбор студенти в състезание на тема „Нитратите в храните – проблем за здравето на хората“ и експерт-оценител на тестове по проект на МОН – „Подкрепа за успех“. С полски научни

експерименти изведени в Демонстрационната ферма за биологично земеделие в АУ, онагледява практическото обучение на студентите по прилаганите екологични подходи, методи и средства в тази област (26).

5. Значимост на получените резултати, доказана с цитирания, публикации в престижни списания, награди, членство в международни и национални научни органи и др.:

Резултатите от научните изследвания в които участва кандидатът са оценени от научната общност с общ брой 20 цитирания. Цитиране №15 е в дисертационен труд и не подлежи на разглеждане. Общият брой на цитираните публикации е 11. Преобладават цитиранията в научни издания, реферирани и индексирани в световно известни бази данни. Автори на публикациите, които цитират трудове на гл.ас Зоровски са от България – 10 броя и 10 броя от Хърватия, Бразилия, Украйна, Унгария, Полша, Иран, Латвия, Литва и Пакистан.

6. Значимост на приносите за науката и практиката. Мотивиран отговор на въпроса доколко кандидата има ясно очертан профил на научноизследователската работа:

За периода 2008–2022 г., в който гл. ас. Зоровски има публикационна и научно-изследователска дейност, в авторската справка е посочил 4 области, в които е работил и е формулирал 26 научно-приложните приноса. Като цяло, приемам справката за приносите и отбелязвам следните според мен, по-съществени:

Свързани с биологичното земеделие

1. Установените параметри на растежа и развитието на древни форми пшеница спелта, еднозърнест и двузърнест лимец в условията на биологично земеделие в страната. Видовете са съпоставени по показателите - растеж, степен на братимост и дължина на вегетационния период, с цел включване в сеитбооборота, поддържане на биологичното разнообразие в агроecosистемата и получаване на здравословна продукция от биологичните ферми (17).
2. Установената продуктивност на зърно и слама, жътвеният индекс и влиянието на приложени продукти за биологично земеделие (Тривен, Амалгерол, Агриорган пелет, Байкал ЕМ и Литовит) върху древните пшеници (16).
3. Установеното влияние на биологичният тор Amalgerol, приложен чрез третиране на семена и вегетационно върху растенията, върху покълването, развитието, продуктивността и някои качествени показатели на зърното при голозърнест овес в условията на биологично земеделие (11).

Свързани с използването на фитоотровите в агроecологичната защита:

4. Анализирания динамика на почвени параметри при извеждане на полски опити за оценка на комбинирани хербицидни препарати за борба с плевелите при царевица, зимна рапица и обикновена пшеница (1);
5. Потвърдената ефикасност на смеси от почвени и листни хербициди при царевица, пшеница и рапица, както и селективността им при трите култури (5, 6);

6. Определените дози на почвените хербициди Gardoprim Plus Gold, Mistral flex и Stomp pow, които нямат фитотоксичен ефект върху проучените 6 хибрида захарна царевица – GSS F1, Vega F1, Erica F1, Honey Bentam F1, Denitza F1, Challenger F1 (8);
7. Установената фитотоксичност при хибрид захарна царевица Erica F1 след приложение на листните хербициди за фуражна царевица Mistral 6 Ekstra OD и Laudis OD с Бал на загинали растения 9 (8);
8. Установеното влияние на екологичните продукти Хумустим и Имуноцитифит, за преодоляване на хербицидният стрес след третиране с листните хербициди Дерби супер и Гранстар в посеви от овес до 20-тия ден след прилагане на Гранстар и до 40-тия ден след приложение на Дерби супер (3).

Свързани с агроекологията

9. Установената корелационна връзка между растежа и развитието при пролетни сортове овес и основни агрометеорологични параметри (7, 14, 29, 31).
10. Установената повишена микробиална активност в почвата след третиране на лимец (*Tr. monosossum* L.) с продукта Baikal EM в биологичен посев. (21).
11. Установеният положителен ефект за повишаване на биологичното разнообразие в агроекосистемите чрез създаване на цъфтящи тревни ивици от различни растителни видове между земеделските площи (18) и повишаване на биологичното разнообразие от насекоми опрашители. Определен е и техният видов състав (20, 2). Създадена е тревна смеска „смеска АУ“ от различни цъфтящи видове, подходяща за условията на България, с цел поддържане на биоразнообразието от опрашители в агроценозите (2, 18, 20);
12. Установеният алелопатичен потенциал на кускута (*Cuscuta epithymum* L.) при сортове люцерна и звездан (19).

Качество на земеделската продукция

13. Установеното влияние на екологичните продукти Хумустим и Имуноцитифит върху съдържанието на незаменими аминокиселини, протеин, скорбяла и мазнини в зърното на зимуващи и пролетни сортове овес (12, 13);
14. Определената е връзката между добива и качеството на зърното на български и нови за страната генотипове овес за агроекологичните условия на Южна България (4, 15).
15. Доказаното положителното влияние от оползотворяването на зелената растителна маса от захарна царевица, като фураж за повишаване на млечната продуктивност от Българско Родопско говедо, традиционна порода за страната (30).

Положително оценявам публикациите, в които е определена техническа и икономическа ефективност от прилагането на органичните торове в условията на биологично земеделие (9, 10) и след прилагането на нови хербицидни комбинации срещу плевелите в посеви от пшеница (34).

Голяма част от резултатите са получени след полски експерименти в Демонстрационния център на Аграрния университет.

7. Критични бележки и препоръки:

Критични бележки

Не са диференцирани научните от приложни и оригиналните от потвърдителни приноси.

Препоръки

Да разшири научно-изследователската си дейност, като обект на научни изследвания могат да бъдат и агроекосистеми, които са със защитен режим. Например, защитените зони от Натура 2000. В някои зони, значителна територия заемат агроекосистеми и местообитания, включени в Закона за биологичното разнообразие. Когато са обект на инвестиционни проекти се налага оценка на въздействията и предложения на мерки за намаляване или предотвратяване на отрицателни последици.

8. Лични впечатления:

Не познавам гл. ас. д-р Пламен Зоровски. Впечатление имам от материалите, които е подал във връзка с конкурса на базата, на които правя и рецензията. Преподавателската и научно-изследователска работа на кандидата са в съответствие с обучението му в ОКС „бакалавър“, ОКС „магистър“ и ОНС „доктор“. За последните пет учебни години е извел общо 2463,75 часа, бил е ръководител на 8 дипломанти. Това показва, че значителна част от неговата работа е свързана със студенти и дипломанти.

От представената индивидуална справка за съответствие с минималните национални изисквания се вижда, че по някои от показателите, кандидатът има по-голям брой точки от посочения минимален брой за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Преобладаването на колективните публикации показва, че кандидатът работи успешно в екип и е желан съавтор.

Гл.ас. д-р Мария Красиминова Чунчукова

1. Общи данни за кариерното и тематичното развитие на кандидата:

Гл. ас. д-р Мария Чунчукова е родена на 11.11.1981 г. През 2000 – 2006 г. се обучава в АУ в ОКС „бакалавър“, специалност „Екология и опазване на околната среда, 2006 – 2007г. в ОКС „магистър“, специалност „Озеленяване-външен и вътрешен дизайн“. През 2017 г. защитава докторска дисертация на тема „Паразити и паразитни съобщества на риби от р. Дунав – екология, биоразнообразие и биоиндикация“ в АУ-Пловдив. През 2008 – 2011 г. е технически сътрудник към „Феликон 97“ АД, през 2013 г. - технически сътрудник в „Интерторго“ ЕООД, през 2013-2017г. - асистент в АУ, мл.гл.експерт – АУ-Пловдив (ноември 2017-юни 2018 г.) и гл.асистент от юни 2018 г. до сега.

Изследователска работа на кандидата е насочена основно към проучвания на водни екосистеми (реки, язовири и езера). Основни тематични направления, по които работи са свързани с проучване съдържанието на тежки метали и металоиди във води, седименти и органи на видове риби и тяхните паразити. Проучвано е и биоразнообразието на паразитни съобщества, също във водни екосистеми.

Трудовият стаж на кандидата като преподавател в АУ е 8 г. и 8 месеца.

2. Общо описание на представените материали.

В конкурса за „доцент”, гл.ас.д-р Мария Чунчукова участва с обща продукция от 32 труда, групирани по следния начин:

- ✓ Публикации, свързани с докторската дисертация – 2 броя, които не подлежат на разглеждане;
- ✓ Публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 10 броя (вместо монография);
- ✓ Публикации с импакт фактор – 2 броя;
- ✓ Публикации в реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация – 22 броя.

По място на публикуване - 53,1% са в Румъния, 25,0% в България и 21,9% в Сърбия.

Личното участие в публикациите на кандидата се илюстрира с факта, че 3 публикации са самостоятелни, в 11 е първи, в 8 - втори автор.

От представената индивидуална справка за съответствие с националните минимални наукометрични изисквания се вижда, че по някои от показателите, кандидатът има значително по-голям брой точки от посочения минимален брой за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Гл. ас. д-р Мария Чунчукова е представила и списък „Доклади на световни и европейски конгреси и международни симпозиуми“, който включва в съавторство 17 постерни доклада от международни конференции, проведени в Букурещ. Тези доклади са публикувани и са включени в списъка на публикациите. Посочен е и 1 доклад (устен), изнесен на юбилейна научна конференция, 2016 г. - АУ-Пловдив.

3. Основни направления в изследователската работа на кандидата. Демонстрирани умения или заложби за ръководене на научни изследвания (ръководство на проекти, привлечено външно финансиране и др.).

Основно направление в изследователската работа е проучване на водни екосистеми в избрани участъци на реките Дунав, Марица, Огоста, Осъм, Стряма, Тополница, Чепеларска, Тамръшка, в езерата Сребърна, Безбог и язовир Паничери.

Обекти на проучване са видове риби и техни паразити, концентрация, циркулация и биоаккумуляция на тежки метали и металоиди във води, седименти, черен дроб, мускули и кожа. Анализирани са видовото разнообразие на паразитните съобщества на изследваните видове риби.

В представената справка за приносите, кандидатката е посочила, че проведените научни изследвания са в обхвата на „Екологията, Биоразнообразието, Биоресурсите и Биомониторинга“. Въз основа на представените материали може да се направи уточнението, че посочените направления са свързани с водни екосистеми.

Гл. ас. д-р Мария Чунчукова е участвала в :

- ✓ 1 международен проект (2011-2014г.), с участие на Словакия;
- ✓ 2 вътрешноуниверситетски научни проекти (2014-2016 и 2016-2018г., като оперативен ръководител и участник;
- ✓ 2 студентски практики (2012-2014г. и 2016-2017г.), на 2 е академичен наставник;
- ✓ 2 проекта "Млади учени и постдокторанти (2020г. и 2021г.) като постдокторант;
- ✓ 1 договор с ДНП "Пирин" (2019-2021 г.), като експерт по проучване състава и възрастовата структура на рибната фауна. Оценка на риска за ихтиофауната и рибните комплекси в резултат на еутрофикацията.

Общия брой проекти, по които е работила за периода 2011–2021 г. е 8, като на 1 е оперативен ръководител.

4. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата. Ролята му за обучението на млади научни кадри.

От учебната 2018/2019 г. до 2022/2023 г. гл. ас. д-р Мария Чунчукова е извела общо 3494,9 часа, в т.ч 1958,5 часа лекции, приравнени в упражнения, 1829 часа - упражнения и 386,4 ч. извънаудиторна заетост. В ОКС „бакалавър“- редовна и задочна форма на обучение, извежда занятия в 6 специалности и преподава 13 дисциплини. В ОКС „магистър“ - на 3 специалности преподава 7 дисциплини. Разработила е учебни програми за 7 учебни дисциплини в 4 магистърски курса, съответно, 11 за редовна и 7 – за задочна форма на обучение.

За периода 2018–2022 г. е ръководила 15 дипломанти - от ОКС „бакалавър“ - 6 от спец. „ЕООС“, 7 от ОКС „магистър“ - МП „Устойчиво природоползване и екологичен туризъм“ и 2 в МП „Екология на селищни системи“. Преобладаващите теми на дипломните работи са с обект на проучване водни екосистеми и екологични особености на съобществата в тях. Голямият брой учебни дисциплини, които в преобладаващата си част имат разнороден характер и работата с дипломанти показва, че учебно-преподавателската работа заема значителен обем.

5. Значимост на получените резултати, доказана с цитирания, публикации в престижни списания, награди, членство в международни и национални научни органи и др.

В индивидуалната справка на кандидата са посочени 18 цитирани труда. Четири от тях (№ 66-69) са цитирани само в дисертации и отпадат от общия брой. Също се намалява общия брой цитирания с 18, които са в две дисертации. С тези корекции, 14 е общия брой на цитираните научни публикации в които участва кандидатът и 46 са цитиранията. От тях, 29 са от български автори в трудове, с които са участвали в научна конференция в Сърбия през 2020 година.

Преобладават цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световно известни бази данни – 7 научни статии са цитирани в списания с IF. Цитиранията от български учени

са 61,7% от общия брой, от Румъния – 19,1%, от Русия - 8,5%. Останалите са от Чехия, Украйна, Турция, Хърватия и Узбекистан.

6. Значимост на приносите за науката и практиката. Мотивиран отговор на въпроса доколко кандидата има ясно очертан профил на научноизследователската работа:

За периода 2016 – 2022 г., в авторската справка, гл. ас д-р М. Чунчукова е посочила, че е работила върху 16 научни проблема. Научните приноси – общо 132 броя са формулирани поотделно за всяка от 32 -те публикации, с които участва в конкурса.

Приемам, че представените резултати в Справката за научни приноси в научните изследвания се отнасят към категорията „Обогатяване на научните знания“.

В обобщен вид , посочвам следните **приноси**:

Река Дунав

1. Установено е съдържание на тежки метали и металоиди (Pb, Ni ,Cd и As) във води, седименти, черен дроб, мускули и кожа на доминиращи видове риби и техни паразити (1В, 2В, 3В, 5В, 8В, 1Г, 2Г).

2. Установено е видово разнообразие на паразитните съобщества в различни видове риби и различия в екологичните показатели на паразитните видове (2В, 6В, 7В и 11Г).

Река Марица, река Осъм, Река Луда Яна, Река Стряма, Река Огоста, Река Чепеларска, Река Тамръшка и Река Тунджа

3. Установено е видово разнообразие на паразитни съобщества в различни видове риби - уклей и червеноперка – Марица (4Г, 5Г и 7Г); речен кефал и черна мряна – Осъм (6Г и 12Г); бабушка - Луда Яна (8Г) ; егейски кефал - Стряма. (9Г), кефал - Огоста (13Г) ; уклей, распер, червеноперка, вардарски скобар, сребриста каракуда, сом, сладководна платика - Тунджа (15Г, 17Г, 18Г, 20Г, 21Г и 22Г); балканска пъстърва и маришка мряна - Тамръшка (9В и 10В); егейски кефал – Тополница (10Г) и маришка мряна -Чепеларска (16Г).

4. Установено е видово разнообразие на паразитните съобщества, различия във видовото богатство, срещаемостта, интензивността на инфекцията и екологичните показатели на паразитните видове (3Г, 4В, 4Г, 5Г, 6Г , 7Г, 8Г, 12Г, 13Г, 16Г. 15Г, 17Г, 18Г, 20Г, 21Г и 22Г).

Резерват Сребърна, язовир Батак , язовир Паничери, езеро Безбог

5. Установено е видово разнообразие на паразитните съобщества на бабка/белица (Blisca bjoerkna) в сладководната екосистема на Биосферен резерват Сребърна (4В).

6. Установено е видово разнообразие на паразитните съобщества на костур (Perca fluviatilis) от сладководната екосистема на язовир Батак (3Г).

7. Установено е видово разнообразие на паразитните съобщества на сребриста каракуда (Carassius gibelio) от сладководната екосистема на язовир Паничери (19Г).

8. Анализирани са възможностите за използване на паразитите и паразитните съобщества като индикатори за оценка на екологичното състояние на антропогенно натоварената сладководна екосистема (9В,10В и10Г) при организиране на система за мониторинг на еутрофикацията на водна екосистема (9Г).

9. Установените екологични характеристики на популациите и съобществата на *Phoxinus phoxinus* от глациалното езеро Безбог с първи резултати за оценка на риска в резултат на еутрофикацията на сладководната екосистема (14Г).

Към „нови данни“ приемам тези резултати, които кандидатката съобщава като първи при проведени от нея изследвания:

10. Установени паразити и тяхния гостоприемник (2В, 6В, 7В, 11Г, 16Г, 20Г).

11. Установени нови местообитания за паразити (8Г, 10Г).

12. Установени пет вида хелминти от един гостоприемник в езерото Сребърна и за територията на България (4В).

7. Критични бележки и препоръки

Критични бележки

1. В Справката за приносите, няма ясно разграничаване между посочените от кандидата **проблем/принос/резултат**. Липсва научен синтез на посочените поотделно за всяка статия общо 132 броя резултати. В справката за приносите би могло да се обобщят резултатите от проучванията и да се посочат по-ясно направените приноси, като се диференцират научните от приложни и оригиналните от потвърдителни приноси.
2. В преобладаващ брой статии, от заглавието се създава впечатление, че резултатите се отнасят за цялата река, независимо, че в статията са посочени координати на мястото за пробонабиране.
3. Неправилно, в Справката за забелязани цитати, 23 пъти са цитирани авторите на две докторски дисертации. В Индивидуалната справка (№14) не е ясно дали към общия брой са включени и точки от дисертациите.

Препоръки

1. Във връзка с проучванията на водните екосистеми, вниманието в бъдеще да се насочи към изследвания в по-малък брой реки като се провеждат по-продължителни наблюдения. За установените резултати, за които се посочва че са получени за “първи път” или са „нови данни“ са необходими по-голям брой наблюдения по години и сезони, защото речните екосистеми са много динамични и антропогенния натиск е много различен в отделни участъци от реката. Задължително трябва да се прилагат утвърдени методични подходи по отношение на мястото за вземане на проби, периодичност на пробонабиране, наблюдавани организми и показатели, методи за анализ, които подробно да бъдат описани в научната статия.
2. Позволявам си да препоръчам на гл. ас д-р М. Чунчукова в бъдещата научно-изследователска работа да насочи научните си интереси и в научни изследвания, резултатите от които ще допълват знанията за сухоземните в.т. и агроекосистемите.

8. Лични впечатления

Не познавам гл. ас д-р Мария Чунчукова. Впечатление имам от материалите, които е подала във връзка с конкурса.

От представената индивидуална справка за съответствие с националните минимални

изисквания се вижда, че по някои от показателите, кандидатът има значително по-голям брой точки от посочения минимален брой за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Учебната натовареност, свързана с извеждане на лекции, упражнения, извънаудиторната заетост и научно-изследователската работа показват, че гл. ас д-р Мария Чунчукова изпълнява задълженията си и в същото време поема ръководство на дипломанти (15), които защитават успешно дипломните си работи.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направения анализ на педагогическата, научната и научно-приложната дейност на кандидатите считам, че двамата кандидати - **гл. ас. д-р Пламен Зоровски** и **гл. ас д-р М. Чунчукова** отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение.

Мотивите, с които предлагам избор на „доцент“ са на база направения анализ на представените материали за педагогическата, научната и научно-приложна дейност от двамата кандидати, като са взети предвид и някои от посочените в чл.27 (4) от ЗРАСРБ допълнителни показатели.

1. Гл.ас д-р Мария Чунчукова и гл. ас. д-р Пламен Зоровски за последните пет учебни години имат значително натоварване с преподавателска дейност и ръководство на дипломанти.
2. От представената индивидуална справка за съответствие с минималните национални изисквания се вижда, че по някои от показателите, кандидатите имат по-голям брой точки от посочения минимален брой за заемане на академичната длъжност „доцент“.
3. Основно направление в изследователската работа на гл. ас д-р Чунчукова е проучване на водни екосистеми в избрани участъци на реки, езера и язовири. Обекти на проучване са доминиращи видове риби и техни паразити, съдържание на тежки метали и металоиди във води, седименти, черен дроб, мускули и кожа. Анализирани са видовото разнообразие на паразитните съобщества на видове риби.
4. Научните изследвания на гл. ас. д-р Пламен Зоровски са в направления проучване на екологични проблеми на агроекосистеми във връзка с биологичното земеделие, агроекологичната защита, общото функциониране на агроекосистемите и качеството на земеделската продукция.

Голяма част от неговите изследвания имат научно-приложен характер.

От представените документи на двамата кандидати се вижда, че гл. ас. Пламен Зоровски отговаря и на някои от допълнителните показатели, посочени в чл.27 (4) от ЗРАСРБ.

- участвал е в 3 внедрителски проекта, като на 1, изпълняван съвместно с колегия от Нидерландия е бил ръководител.
- включен е в екип от преподаватели на земеделски производители и служители в сферата на земеделието по проект, финансиран от Програмата за развитие на селските райони, съфинансиран от ЕС.

- участвал е като ментор на отбор студенти в състезание на тема „Нитратите в храните – проблем за здравето на хората“.
- експерт-оценител на тестове по проект на МОН – „Подкрепа за успех“.
- член е на Регионалния Научно-технически съюз – Пловдив и секретар на Клуб на еколога към РНТС.

Сравнителната оценка между двамата кандидати показва, че по отношение на преподавателската и изследователска натовареност те отговарят на изискванията на от ЗРАСРБ, чл.26(1). Голяма част от научните изследвания на гл. ас.д-р П. Зоровски имат научно-приложен характер в областта на агроекологията. Гл. ас. д-р П. Зоровски отговаря и на някои от допълнителните показатели, за които е представил и доказателствени документи – сертификати, удостоверения и служебни бележки. В своето израстване като преподавател и изследовател гл. ас.д-р П. Зоровски много успешно е надграждал знания и практически умения в Агроекологията и ОПС.

Всичко това ми дава основание, като отчитам цялостната дейност на двамата кандидати, да предложа на почитаемото Научно жури да гласува положително, а Факултетният съвет на Факултета по Растителна защита и агроекология при Аграрен университет – Пловдив да избере гл. ас. д-р **Пламен Иванов Зоровски** за „доцент“ по научната специалност „Екология и опазване на екосистемите“.

Дата: 27.04.2023г

Гр. Пловдив

РЕЦЕНЗЕНТ:

(проф.д-р Е.Павлова)